

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/283/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115227756
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115227756.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, proti odporcovi: I. Štoderová, nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, K., právne zastúpená: Mgr. Michal Grošaft, advokát, so sídlom Makovického 7, Žilina, o zaplatenie 326,- eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 326,- eur spolu s 8,00 % ročným úrokom z omeškania od 9.1.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 10.9.2015 domáhal voči odporcyni zaplatenia nesplatenej istiny úveru vo výške 326,-EUR, úrok vo výške 32% ročne zo sumy: 500,- od 9.3.2012 do 13.4.2012 vo výške 15,78 413,- od 14.4.2012 do 14.5.2012 vo výške 11,22 326,- EUR od 15.5.2012 do zaplatenia, poplatok vo výške 251,60 EUR, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy: 577,60 EUR od 22.9.2012 do zaplatenia, ďalej náklady spojené s uplatnením pohľadávky trovy mediálneho konania vo výške 201,97 EUR, poplatok za upomienky vo výške 20,- EUR, trovy rozhodcovského konania v celkovej výške 263,76 EUR, ktoré pozostávajú zo sumy 71,39 EUR s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 61,74 EUR s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 9,65 EUR s DPH, 71,39 EUR s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za písomné podanie protistrane - pokus o zmier právnym zástupcom žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 61,74 EUR s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 9,65 EUR s DPH a 71,39 EUR s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za vyhotovenie návrhu na začatie rozhodcovského konania právnym zástupcom žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 61,74 EUR s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vo výške 9,65 EUR s DPH, ďalej sumu 49,59 EUR, ktorá predstavuje poplatok za rozhodcovské konanie a náhrady trov súdneho konania.

Návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. 507400619 zo dňa 8.3.2012 uzatvorenou podľa § 497 a násl. Obch. zákonníka žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi úver vo výške 500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 370,- eur za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere a to 10 mesačných splátkach po 87,- eur počnúc 16.4.2012. V zmysle

všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou.

Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok porušil dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. Výzva na úhradu dlhu bola odoslaná dňa 2.3.2013.

V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi v prípade porušenia podmienok zmluvy aj poplatok za zasielanie upomienok, celkom vo výške 20,- EUR. Žalovaný ku dňu začatia rozhodcovského konania uhradil súdu 174,- eur.

Ďalej uviedol, že podal dňa 04.08.2014 návrh na začatie rozhodcovského konania. V zmysle ustanovenia § 73 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa rozhodcovské konanie, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona a ktoré neskončilo pred 1.januárom 2015 sa týmto dňom prerušuje. V rozhodcovskom konaní môže pokračovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona. Ak sa zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 stal podľa odseku 5 členom zriaďovateľa nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu, pokračuje sa v konaní pred nástupníckym stálym rozhodcovským súdom. Ak nástupnícky stály rozhodcovský súd nezíska povolenie do 15. júna 2015, v nasledujúci deň sa rozhodcovské konania zastavujú a postupuje sa podľa § 28 ods. 11. v zmysle ustanovenia § 28 ods. 11 predmetného zákona účinky už podaného návrhu na začatie spotrebiteľského rozhodcovského konania a všetkých ďalších úkonov účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania zostávajú zachované, ak žalobca podá žalobu na súd do troch mesiacov od výmazu stáleho rozhodcovského súdu zo zoznamu stálych rozhodcovských súdov. Doba spotrebiteľského rozhodcovského konania, ktoré bolo zastavené podľa prvej vety, sa nezapočítava do premlčacej doby podľa osobitného predpisu. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal dňa 04.08.2014 návrh na začatie rozhodcovského konania, vznikli mu trovy rozhodcovského konania. Uviedol, že doposiaľ mu bola uhradená suma vo výške 174,- EUR.

Na výzvu súdu uviedol, že zmysle bodu 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, zmluvné strany prejavili vôľu využiť mimosúdne inštitúty riešenia sporov vznikajúcich z tejto zmluvy o úvere. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zmluvná strana môže využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere. Navrhovateľ a odporca sa dohodli využiť na odstránenie ich sporu vzniknutého zo vzájomného právneho vzťahu mediáciu. Navrhovateľ a odporca sa v Zmluve o úvere zároveň dohodli, že odporca ako dlžník je povinný uhradiť navrhovateľovi ako veriteľovi všetky náklady, ktoré vznikli v súvislosti s uplatnením práva v mediačnom konaní. Mediačné konanie vedené na Mediačnom centre zriadenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., pod spisovou značkou MK 01479/13, bolo ukončené v súlade s predpismi Mediačného centra písomným vyhlásením mediátora o skončení mediácie z dôvodu, že došlo k zmareniu mediačného konania, keď sa na základe výzvy Mediačného centra odporca nezúčastnil v stanovenom termíne mediácie a znemožnil tak vyriešenie vzniknutého sporu mimosúdnou cestou, takže k urovnaniu sporu a uzatvoreniu dohody nedošlo. Písomné vyhlásenie mediátora o skončení mediácie zasielame v prílohe. Trovy mediácie vo výške 201,97 € pozostávajú z poplatku za mediálne konanie vo výške 59,75 € a dvoch úkonov právnej pomoci prevzatie, príprava právneho zastúpenia vo výške 71,11 €, vyhotovenie návrhu na začatie mediálneho konania vo výške 71,11 €.

K dotazovanej výške úroku vo vzťahu k poplatku uviedol, že poplatky predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Zo zmluvy o úvere jasne a jednoznačne vyplývajú základné náležitosti úverového vzťahu, teda dlžník mal najmä uvedenú výšku úveru, výšku úroku a poplatku za poskytnutie úveru (celkové náklady), výšku a zročnosť mesačných splátok. Hlavným predmetom zmluvy o úvere je odplatné poskytnutie finančných prostriedkov zo strany veriteľa (navrhovateľa) dlžníkovi (odporcovi), pričom ekvivalentom ceny plnenia je v danom vzťahu dohodnutý úrok, resp. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Úrok patrí veriteľovi od vzniku úverového vzťahu, resp. poskytnutia finančných prostriedkov, a to až do doby, kedy boli poskytnuté finančné prostriedky v celej výške vrátené veriteľovi. Úrok vo výške 32% ročne vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami.

Úrok vo výške 32% ročne je vypočítaný zo sumy poskytnutého úveru vo výške 500,- € odo dňa nasledujúceho po dni uzatvorenia zmluvy o úvere, t.j. od 09.03.2012 do dňa uhradenia splátky vo výške

87,- € zo dňa 13.04.2012, ktorý predstavuje sumu vo výške 15,78 €, úrok vo výške 32% ročne zo sumy 413,- € odo dňa 14.04.2012 do dňa uhradenia splátky vo výške 87,- € zo dňa 14.05.2012, ktorý predstavuje sumu vo výške 11,22 € a následne úrok vo výške 32% ročne zo zvyšnej sumy istiny, zo sumy 326,- € odo dňa 15.05.2012 do zaplatenia.

K úrokom z omeškania vo výške 8% ročne uvedenom v petit č. IV uviedol, že v zmysle bodu 4 VPPÚ, v prípade, že dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite.

Odporca uhradil dve splátky, splátku zo dňa 13.04.2012 vo výške 87,- € a splátku zo dňa 14.05.2012 vo výške 87,- € a ďalej si svoje povinnosti neplnil, v dôsledku čoho sa jeho dlh stal splatný dňa 21.09.2012. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úrok z omeškania vo výške 8% ročne je počítaný od nasledujúceho dňa, po tom, ako sa stal dlh splatný až do zaplatenia. Tento úrok je počítaný zo sumy, ktorá pozostáva zo zvyšnej časti istiny vo výške 326,- € a administratívneho poplatku vo výške 251,60 €, čiže spolu zo sumy vo výške 577,60 €.

Odporca vo vyjadrení k návrhu uviedol, že podľa § 53, ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v dobe podpisu Úverovej zmluvy č. 507400619: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané." Podľa § 53, ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v dobe podpisu Úverovej zmluvy č. 507400619, predloženej do tohto konania žalobcom, stanovuje: „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné."

Neprijateľná podmienka je aj ustanovenie, podľa ktorého má spotrebiteľ znášať akékoľvek výdavky žalobcu spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré dokonca môžu byť paušalizované, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa s odkazom na časť MS SR v časti: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách - Rozsudok KS Prešov č. 3Co 3/2011 zo dňa 28.09.2011. Akékoľvek ustanovenia zakladajúce nárok žalobcu na úhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky (poplatky za upomienky, trovy mediácie) ako aj úroky za poskytnutie úveru v neprimeranej výške sú neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. S poukazom na rozsudok Krajského súdu Prešov z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011, podľa ktorého: Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (pórov, rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10), ako aj § 53, ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v dobe podpisu Úverovej zmluvy č. 507400619, predloženej do tohto konania žalobcom, stanovuje: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.", vyjadril názor, že podľa § 39 Občianskeho zákonníka účinného v dobe podpisu Úverovej zmluvy č. 507400619, je právny úkon vo vzťahu k neprimeraným nárokom neplatný. Podľa jeho mienky je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa

nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (Rozhodnutie NS SR 1MCdo 1/2009 z 31.07.2009). V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov z 8. decembra 2011, sp. zn. 16Co/71/2011 podľa ktorého: Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. Pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde hoci len z neobľúbenej. Na internetovej stránke NBS sú zverejnené štatistické údaje o úrokových mierach ako aj RPMN úverov v bankách. Na základe zverejnených údajov vyplýva, že pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1 roka v marci 2012 činil úrok 7,33 % p.a., kde pri uvedenej úrokovej sadzbe predstavuje ročná RPMN 6,62 % p.a.. Z uvedeného v predchádzajúcom odseku vyplýva, že dohodnuté úroky medzi účastníkmi Úverovej zmluvy a RPMN sú niekoľkonásobne vyššie.

Keďže odplata žalobcu za poskytnutie úveru podstatne prevyšuje odplatu požadovanú bankami za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch a keďže žalobca zahrnul náklady spojené s poskytnutím úveru v sume 370,- € do výšky poskytnutého úveru a tým nastolil stav, že ním poskytnutý úver sa zdal byť výhodnejším, pričom v skutočnosti tomu tak nebolo, sa žalovaný dôvodne domáha, aby súd vyhlásil v rámci riešenia prejudiciálnej otázky Úverovú zmluvu č. 507400619 za neplatnú, a to z dôvodu, že jej obsah ako celok sa prieči dobrým mravom. Poukázal na to, že v prejednávanej príhode sa uzavretá zmluva ako zmluva, ktorá by mala podliehať úprave zmlúv o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z. z.). S ohľadom na uvedené pri takýchto pochybnostiach je namieste skúmať, či predmetný právny úkon nie je právnym úkonom, ktorým sa regulácia ohľadom uvádzania „RPMN“ obchádza a teda tento právny úkon je v konečnom dôsledku neplatný aj pre obchádzanie zákona (§ 39 OZ). Obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení záväzného pravidla zámerným použitím prostriedku, ktorý sám osebe nie je zákonom zakázaný, v dôsledku čoho sa uvedený stav stane z hľadiska pozitívneho práva nenapadnuteľný. Predstavuje postup, pri ktorom sa niekto správa síce „naoko“ podľa práva, ale za tým účelom, aby dosiahol výsledok, ktorý je právnymi normami nepredvídaný a nežiaduci. Súčasťou úverovej zmluvy bola rozhodcovská doložka, ktorá je ale neplatná, lebo nebola s odporcom osobitne dojednaná, splývala vo formulárovej zmluve s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami, odporca mohol úverovú zmluvu ako celok buď odmietnuť alebo podrobiť sa zmluvným podmienkam vopred naformulovaným navrhovateľom, bez toho, aby mal možnosť náležitým spôsobom posúdiť obsah rozhodcovskej doložky a jej právne dôsledky. Táto doložka vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy aj z toho dôvodu, že spotrebiteľovi sa v jej dôsledku odoprela ochrana poskytovaná ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, doložka s takýmito dôsledkami je považovaná za neprípustnú (nekalú) aj v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Rozhodcovská doložka má v danom prípade charakter neprijateľnej podmienky, ktorá v právach a povinnostiach zmluvných strán spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). (Najvyšší súd Slovenskej republiky 3 ECdo 114/2013). Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu a z toho dôvodu akékoľvek trovy uplatňované navrhovateľom ako trovy rozhodcovského konania sú nedôvodné.

Vo veci súd rozhodol podľa § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov.

Súd zistil, že listom zo dňa 17.6.2015 oznámil navrhovateľovi Združenie arbitráže a mediácie so sídlom Karloveské rameno 6, Bratislava ako zriaďovateľ Stály rozhodcovský súd, že konanie navrhovateľa voči odporcovi pod SR 04726/14 bolo v zmysle ustanovenia § 73 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodcovské konanie zastavené.

Podľa cit. ustanovenia, doba spotrebiteľského rozhodcovského konania, ktoré bolo zastavené podľa prvej vety, sa nezapočítava do premlčacej doby podľa osobitného predpisu. Nakoľko návrh bol uplatnený v rozhodcovskom konaní dňa 4.8.2014, doba rozhodcovského konania, ktoré neskončilo pred 1.januárom 2015 sa týmto dňom 1.1.2015 prerušuje. Nakoľko v rozhodcovskom konaní môže pokračovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňa podmienky podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Ak nástupnícky stály rozhodcovský súd nezíska povolenie do 15. júna 2015, v nasledujúci deň sa rozhodcovské konania zastavujú a postupuje sa podľa § 28 ods. 11. v zmysle ustanovenia § 28 ods. 11 zákona č. 335/2014 Z.z. o

spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a účinky už podaného návrhu na začatie spotrebiteľského rozhodcovského konania a všetkých ďalších úkonov účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania zostávajú zachované, ak žalobca podá žalobu na súd do troch mesiacov od výmazu stáleho rozhodcovského súdu zo zoznamu stálych rozhodcovských súdov. Nakoľko Stály rozhodcovský súd zriadený Združením arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, nebol zapísaný do zoznamu súdov rozhodcovských súdov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory podľa § 17 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z.z., je potrebné počítať trojmesačnú lehotu od 16.6.2015, teda hmotnoprávna lehota na podanie žaloby na súde, aby zostali zachované nároky skončila 16.9.2015. Nakoľko odporca podal žalobu na všeobecnom súde až dňa 17.9.2015, účinky pôvodnej žaloby nezostávajú zachované.

Súd prioritne skúmal samotnú podstatu zmluvného vzťahu a to zmluvu o úvere č. 507400619 zo dňa 8.3.2012 na základe ktorej mal veriteľ, poskytnúť odporkyňi ako dlžníkovi úver vo výške 500,- eur, ktorý sa zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 370,- eur v 10 mesačných splátkach po 87,- eur počnúc dňom 16.4.2012, teda posledná splátka by mala byť splatná dňom 8.3.2012 + 10 mesiacov, t.j. 8.1.2013, nakoľko zmluva neobsahovala inak určenú splatnosť a navrhovateľ ani odporca inú splatnosť nepreukázali a súd z vykonaného dokazovania v súlade s rozhodnými skutočnosťami uvedenými v návrhu (dôkaz preukazuje tvrdené skutočnosti a súd zásadne nevyhľadáva nové skutočnosti v predložených dôkazoch) inú splatnosť nezistil.

Súd posudzoval aj otázku premlčania podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., nakoľko však žaloba bola podaná v trojročnej premlčacej dobe, k premlčaniu dôjsť nemohlo.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa ust. § 9 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa ust. § 9 ods. 7 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Podľa ust. § 9 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že uzavretá zmluva sa netýka spotrebiteľského vzťahu a teda že sa nespravuje ust. zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z. ako aj príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Odporkyňa v právnom vzťahu nevystupovala ako podnikateľ.

Súd zistil, že v samotnom obsahu zmluvy nie sú zahrnuté podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere určené ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a to podľa písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob

vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a písm. y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 zákona.

Nakoľko v zmluve absentujú povinné náležitosti určené zákonom č. 129/2010 Z.z. ust. § 9, ktorý je špeciálnym zákonom k ustanoveniam Obchodného a Občianskeho zákonníka, zmluva je považovaná za bezúročnú a bez poplatkov.

Hoci navrhovateľ vôbec nepreukázal poskytnutie úveru, tvrdenú skutočnosť o poskytnutí sumy 500,- eur odporkyňa nerozporovala a túto skutočnosť neurobila spornou, súd vychádza z nerozporovaného tvrdenia o poskytnutí úveru v navrhovateľom tvrdení výške.

Nakoľko odporkyňa nerozporovala ani výšku úhrad, t.j. že navrhovateľovi spolu uhradila 174,- eur a nepreukázala úhradu vo väčšom rozsahu, súd vychádzal z tejto navrhovateľom tvrdení skutočnosti.

Nakoľko pri úvere považovanom za bezodplatný a bezúročný je dlžník povinný vrátiť len to, čo si požičal, súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami a vrátenými prostriedkami vo výške 500 eur - 174 eur, t.j. vo výške 326,- eur.

Nakoľko úver je potrebné zo zákona považovať za bezúročný a bez poplatkov, súd vyhovel nároku na vrátenie rozdielu medzi poskytnutými a vrátenými prostriedkami a návrh za zaplatenie úrokov zamietol.

Vo vzťahu k úrokom z omeškania súd priznal navrhovateľovi nárok na zaplatenie úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 O.s.p. a ust. § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. od doby, kedy sa mal stať splatným celý záväzok, teda od splatnosti poslednej splátky, 08.03.2012 + 10 mesiacov, t.j. po dni 8.1.2013.

Tak ako súd uviedol, pri úvere považovanom za bezodplatný a bezúročný je dlžník povinný vrátiť len to, čo si požičal, nemôže nastať ani splatnosť jednotlivých splátok, ktoré v sebe zahŕňajú úroky a poplatky a to ani v časti, pretože nedochádza k zmene zmluvného vzťahu v tejto časti, ibaže by predtým navrhovateľ ako veriteľ oznámil túto skutočnosť (bezodplatnosť a bezúročnosť úveru) dlžníkovi pred konečnou splatnosťou a vyzval ho na plnenie v splátkach s uvedením rozsahu splátok pôvodnej istiny v amortizovanej splátke, teda uvedením pomernej časti splátok zodpovedajúcu istine bez úroku a poplatku.

Ak je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, teda v rozsahu dohodnutých úrokov a poplatkov je neplatná (minimálne neúčinná), nemôže byť platná či účinná ani v dohode o výške splátok, ktoré mali zahŕňať úrok a poplatky. Totiž nemožno požadovať po spotrebiteľovi, aby sám takúto skutočnosť vyhodnotil a hradil splátky v inom rozsahu, prípadne aby z dôvodu porušenia povinností na strane veriteľa bol povinný uhradiť bezúročný a bezodplatný úver skôr ako mala nastať zročnosť poslednej splátky. Jednoducho, ak dlžníkovi nebolo preukázateľne známe, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov a akú časť splátky mal hradiť, nemohol sa dostať ani do omeškania. Súd poukazuje aj na osobitnú okolnosť, že zmluva o úvere nie je neplatná a veriteľ sa nemusí domáhať vydania bezdôvodného obohatenia len z dôvodu prezumpcie platnosti úveru so sankciou bezúročnosti a bezodplatnosti. Pokiaľ by sa jednalo o iný právny úkon ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, právny úkon by bol z dôvodu absencie podstatných náležitostí podľa § 39 Obč. zák. neplatný. Hoci následkom

porušenia povinností veriteľa ustanovených zákonom zostáva zmluva platná, nespĺňa už základnú charakteristiku zmluvy o úvere (odplatné prenechanie peňazí) a skôr pripomína vydanie bezdôvodného obohatenia a takto je potrebné pristupovať aj k právam a povinnostiam účastníkov. Preto, ak je úkon, ktorý zavinením navrhovateľa nespĺňa základné náležitosti stanovené zákonom bez sankcií - teda úroku a poplatku, do splatnosti úveru nemožno požadovať ani sankciu v podobe úrokov z omeškania z neurčitých čiastkových plnení pred celkovou splatnosťou úveru (pred splatnosťou poslednej splátky). Jednoznačne zároveň za takéhoto stavu nemožno akceptovať ani žiadne úkony veriteľa smerujúce k predčasnej splatnosti úveru.

Súd preto priznal navrhovateľovi úrok z omeškania zo sumy 326 eur vo výške 8% ročne od 9.1.2013 do zaplatenia.

Nakoľko navrhovateľ si uplatňoval voči odporkyňi nároky na ktoré mu nevyplývalo právo z dôvodu porušenia zákona, pretože úver bol bezúročný a bez poplatkov, nemôžu byť platné ani navrhovateľom stanovené poplatky za upomienky, ktoré navyše vôbec neboli uvedené v obsahu zmluvy tak, ako to požaduje zákon a preto súd tieto nároky musel zamietnuť.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal nárokov na úhradu trov mediácie, súd nezistil účelnosť takéhoto postupu, nakoľko navrhovateľ sa nedomáhal nárokov z úveru bez úroku a poplatkov ale uplatňoval si nezákonné nároky na ktorých úhradu nemal právo a navyac, pokus o mediáciu nemožno považovať za náklady s uplatnením pohľadávky. To že veriteľ využije možnosť mediácie neznamena, že v prípade neúspechu mediačného konania by mal náklady mediácie či právneho zastúpenia pred mediátorom znášať dlžník. Preto pokiaľ medzi účastníkmi nebola platne uzavretá dohoda o mediácii po vzniku sporu a mediácia nevznikla v súlade s ust. § 14 zák. č. 420/2004 Z.z., nemôže vzniknúť ani nárok na odmenu mediátora a vynaložené trovy si môže veriteľ nanajvýš uplatňovať voči mediátorovi ako náhradu škody. Súd však vzhľadom na celkový postup mediátora za scestný, skôr v snahe zabezpečiť si zisk ako vykonať mediáciu, nakoľko sa vôbec neriadil ust. zák. č. 420/2004 Z.z., mediácie vykonával zakladateľ rozhodcovského súdu bez riadnej dohody a oprávnení. Súd preto návrh v tejto časti zamietol.

Rovnako, nakoľko navrhovateľ nepreukázal platné uzavretie zmluvy o rozhodcovskom konaní, nebola preukázaná jeho dôvodnosť, navyše odporkyňa nezodpovedá za skutočnosť, že rozhodcovský súd nespĺňal prípadné podmienky pre pokračovanie v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, konanie bolo zastavené, súd zamietol aj nárok na náhradu trov rozhodcovského konania ako úplne nedôvodný.

Vo vzťahu k náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že vzhľadom na obdobný úspech účastníkov v konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z nich.